

MILÍ PŘÁTELÉ,

O PODZIMU SE ŘÍKÁ, ŽE JE TO SKLIČUJÍCÍ, SMUTNÉ OBDOBÍ. PŘÍRODA USÍNÁ, OCHLAZUJE SE, DEN SE ZKRACUJE. ČASTO SE K NĚMU PŘIROVNÁVÁ I POSLEDNÍ OBDOBÍ LIDSKÉHO ŽIVOTA, KDY TĚLO SLÁBNE, JE NÁCHYLNĚJŠÍ K NEMOCEM A ČLOVĚK ZTRÁCÍ BYSTROST. DNES, KDY JE SPOLEČNOST OKOUZLENA MLÁDÍM, PRO NÁS MŮŽE BÝT TĚŽKÉ STÁRNUTÍ PŘIJÍMAT S ODVAHOU A S VDĚČNOSTÍ BOHU ZA DAR ŽIVOTA, JEHOŽ JE TOTO OBDOBÍ SOUČÁSTÍ.

INSPIRACI K TOMU, JAK SE K VLASTNÍ ZTRÁTĚ SIL STAVĚT, MŮŽEME HLEDAT PRÁVĚ V PŘÍRODĚ. TA SE PODZIMU NEBRÁNÍ, NEZÁPASÍ S NÍM, NETVÁŘÍ SE, ŽE NEEXISTUJE. PŘESNĚ PODLE BOŽÍHO PLÁNU NÁM UKAZUJE, ŽE VŠECHNO MÁ SVŮJ RADOSTNÝ ZAČÁTEK I KONEC, KTERÝ JE TOHO NEDÍLNOU SOUČÁSTÍ.

PODZIM VŠAK PŘÍCHÁZÍ POTĚ, CO PŘÍRODA V UPLYNULÝCH ROČNÍCH OBDOBÍCH SPLNILA SVÉ POSLÁNÍ – ROSTLINY VYKVELTY A DALY PLODY, ZVÍŘATA PŘIVEDLA NA SVĚT MLÁDATA A ZABEZPEČILA JE. PŘÍCHÁZEJÍ-LI PODZIM A ZIMA PO TAKOVÉM JARU A LÉTU, NENÍ TŘEBA JEJICH PŘÍCHODU LITOVAT NEBO S NIMI BOJOVAT. NAOPAK PŘÍCHÁZEJÍ V PRAVÝ ČAS A CELÝ ROK TAK ZAVRŠUJÍ. ÚKOL BYL NAPLNĚN.

ČLOVĚK DOSTAL OD BOHA TU VÝSADU, ŽE JEHO POVOLÁNÍ NENÍ PEVNĚ VÁZANO NA PŘÍRODNÍ CYKLY A MŮŽE TAK PŘINÁŠET PLODY V KTERÉMKOLI OBDOBÍ ŽIVOTA. I KDYŽ PLODY STÁŘÍ DNEŠNÍ SPOLEČNOST ČASTO NEUMÍ OCENIT, NEUBÍRÁ TO NA JEJICH VÝZNAMU. KAŽDÝ Z VÁS, KTERÍ TRPÍTE ZTRÁTOU SIL ČI NEMOCÍ, MŮŽE A MÁ DÁL USKUTEČŇOVAT SVÉ POVOLÁNÍ. I RODIČ, OD KTERÉHO POTOMCI UŽ NIC NEČEKAJÍ, O NĚ MŮŽE PEČOVAT VYTRVALOU MODLITBOU, POKORNÝM PŘIJETÍM SVÝCH KŘÍŽŮ, KTERÉ SE TÍM STÁVÁ PRO VŠECHNY POŽEHNÁNÍM. PODOBNĚ MOHOU SVÉ OKOLÍ POSVĚCOVAT KNĚŽÍ, ŘEHOLNÍCI ČI OSAMĚLÍ LIDÉ.

PODAŘÍ-LI SE NÁM S BOŽÍ POMOCÍ NAJÍT ZPŮSOB, JAK PŘINÁŠET SVÉ PLODY PŘÍMĚŘENĚ SVĚMU VĚKU, ZDRAVOTNÍMU STAVU ČI JINÝM ŽIVOTNÍM PODMÍNKÁM, PAK SE NEMUSÍME BÁT PODZIMU ANI ZIMY. DOSTOJÍME V TOMTO ŽIVOTĚ SVĚMU POVOLÁNÍ, KTERÉ JSME DOSTALI OD KRISTA. A PO ZIMĚ, KTERÁ NÁŠ ŽIVOT JEDNOU ZAVRŠÍ, DOSPĚJEME K JARU VĚČNÉHO ŽIVOTA.

MĚSÍC ŘÍJEN JE TRADIČNĚ ZASVĚCEN MODLITBĚ RŮŽENCE. ZŮSTAŇME SPOJENI TOUTO VZNEŠENOU MODLITBOU. ŽEHNÁM VÁM A SVĚŘUJI VÁS POD MATEŘSKOU OCHRANU PANNY MARIE!

VÁŠ BISKUP JAN

Sestry a bratři,

jeden kněz vzpomínal, jak v doprovodu misionáře navštívil v africké Ghaně vesnici, která byla zcela ztracena v těžce přístupném buši. Potkal tam třináctiletého domorodého chlapce, který mu vyprávěl, jak přišel do vesnice s několika křesťanskými rodinami, které hledaly nové místo k pobytu. Nenašel tam ovšem žádného kněze ani nikoho, kdo by byl pokřtěn. Bylo mu líto, že se lidé nescházejí aspoň ke společné modlitbě, a tak organizoval spolu se svou sestrou o nedělích improvizovanou bohoslužbu, na kterou přišli i místní domorodci. Dělal to tak neděli co neděli, po celé tři roky. Pak zajel do nejbližší misijní stanice a tamního kněze poprosil: „Otče, teď k nám musíš přijít ty; my děti už to nemůžeme organizovat samy.“ Pochopil totiž, že nastal čas, kdy musí něco podniknout: nejprve tedy svolával lidi k nedělní modlitbě, a nakonec požádal misionáře, aby přišel a převzal duchovní správu. Pochopil, že přišel jeho rozhodující okamžik k plnění mimořádného úkolu. Biblicky se říká takové chvíli osobního prozření *kairos* neboli čas, kdy je třeba jednat.

Neboť čas je Božím dílem a tvoří rámec našich lidských dějin. Vyplývá to už z biblické zprávy o stvoření: sedm dní z první Mojžíšovy knihy má jistě pedagogický význam, aby vynikla důležitost svčení soboty. Ale má i náboženské hledisko, když Tvůrce zasazuje své dílo do časoprostoru a umožňuje život nás lidí. Čas zde není něčím prázdným, pouhým sledem okamžiků. Je měřítkem konkrétního pozemského trvání, v prvé řadě kosmického, zaměřeného na příchod člověka, a pak historického, ve kterém lidstvo spěje v rytmu pokolení ke svému cíli.

Apoštol Pavel píše do Korintu o „příhodné době“, o „dni spásy“, který nastal Ježíšovým příchodem. Tento vrcholný Boží čin je přesně zasazen do plynutí lidských dějin: Ježíš se narodil za vlády krále Heroda, Jan Křtitel

začíná kázat v 15. roce císaře Tiberia a náš Pán vydává své slavnostní svědectví před Ponciem Pilátem. Vyznání víry připomíná tento přesný okamžik jako dobu, kdy se **naplnil čas a přiblížilo se Boží království**. Ježíšovo prorocké vědomí mu ovšem umožňovalo být nad během událostí, takže žil s očima jakoby upřenýma na Golgotu, ke které musel dospět, aby potom vstal z mrtvých. Byla to jeho hodina, jeho *kairos*.

Matka Tereza z Kalkaty, kterou Pán odvolal z tohoto světa před 15 lety, rozpoznala v srdci znamení shůry a opustila úspěšnou dráhu ředitelky školy, aby začala (i pro církvev dost nečekaně) ošetřovat nemocné a sytí hladové. V jejích poznámkách čteme: *Ve svém životě chci jedině Boha. On mi řekl, co mám dělat, vedl každý můj krok a každý pohyb. Vkládá mi slova do úst a vede mě, abych sestry učila této cestě. To všechno ve mně je Bůh. Právě proto, když mě chválí svět, se to opravdu ani na povrchu mé duše nedotýká. Jsem dokonale šťastná, jsem Boží polní kvítek.*

I k nám hovoří náš Pán ve chvíli, kdy máme otevřené srdce a jsme schopni mu naslouchat, abychom přijali a naplnili svůj čas navštívení, svůj osobní *kairos*. Volá každého zvlášť, kdy a kde ho potřebuje – třeba na nemocničním lůžku. Ostatně **volá i církvev k nové evangelizaci** určené všem národům. My máme být součástí této evangelizace, každý na svém místě – i to patří k našemu povolání. Jak píše papež Benedikt v apoštolském listu *Porta fidei* („Brána víry“ z 11. 10. 2011), *víra je naším celoživotním společníkem, který nás uschopňuje, abychom stále novými očima vnímali úžasná díla, jež pro nás Bůh činí. Víra se soustředí na to, aby vnímala znamení času..., a každého z nás zavazuje, aby se stal živým znamením toho, že vzkříšený Pán je přítomen ve světě. Svatý Otec tedy vyzývá každého z nás, abychom byli živým znamením Ježíše Krista, jeho pravdy, lásky a naděje!*

Bratrsky vás všechny zdraví P. Miloslav Fiala OPraem.

Interview s P. Josefem Kolářkem SJ (otázky pokládala Lucie Moravcová)

Naši drazí přátelé, dovolte, abych vás pozvala na jedno zvláštní místo, které se veřejnosti otevírá velice výjimečně. Na sklonku léta vás chci provést zahradou Tovaryšstva Ježíšova, které věrně střeží vstup k městu Vatikánu. Marně byste bloudili zrakem po okolních stavbách a hledali, odkud že zaznívá onen důvěrně známý hlas. Tam, kdesi ve výšinách, se utajena všem pohledům, jak mládě ve vlaštovčím hnízdě, skrývá zahradní lavička obepnutá révovím. Ještě umně proskotačit mezi keři oleandrů nad skleněným průzorem jezuitské knihovny, vzhlednout k soše Spasitele, chránící obyvatele svým rozevřeným náručím, a už... už... kolem velké agáve do požehnaného stínu pinií. A tam ... zakomponována do obrazu svatopetrského panoramatu nás očekává rozesmátá tvář nestora českého vysílání vatikánského rozhlasu. Korvetní kapitán, neúnavně kormidlující naši národní lodičku ve světovém moři rozhlasových vln, kyne rukou k příjemnému posezení.

- Otče Josefe, jsem uchválena krásou místa, které jste vybral pro náš rozhovor. Utajený zahradní areál, z něhož vidíme na důležitá místa Vatikánu, ba přímo i do oken samého Svatého Otce. Člověku hned připadne myšlenka, jak by bylo krásné prožít zde svou dovolenou. Kde jste trávil chvíle letního odpočinku Vy, když tady jste doma?

Kdo se zaposlouchá nebo začte do akvarelu Tvého líčení krás naší zahrady, asi snadno odolá vábení jiných míst a zvolí až do dna vychutnat její skryté a tajemné půvaby. I já se letos dal zlákat vidinou klidného léta v Římě. Když jsem před mnoha léty přijel do Věčného města, bývalo pravidlem, už staletým, že na „ferragosto“ město usne (tradice sahá až ke starým Římanům). Feriae Augusti = svátky císaře Augusta (podle něho je pojmenován měsíc srpen „agosto“), bylo železným zákonem, že se odjíždělo „ad aquas“ – k vodám (k moři a k jezerům). Řím se vyprázdnil tak, že vzniklo přísloví „na ferragosto jsou v Římě jen psi a Angličané“. Těšil jsem se, že si budu užívat onen příslovečný klid v jinak celý rok velmi rušném městě. Než ouha! Vymysleli „Notti bianche“ (noci beze spánku) na březích Tibery, a tak celou noc tam vyhrávala muzika doprovázená bubny, jež nedaly spát všem v okolí, i mně. O tichu horských údolí i vrcholů Alp jsem mohl jen snít.

- Alpy jsou Vaším zemským rájem. Smím se na chvíli vmístit mezi skupinu horských kamzíků a sledovat kroky horala P. Kolářka? Která místa jste měl nejraději?

Hned, jak jsme přijeli do Innsbrucku, jsme o prvním ville (volný čtvrtek jezuitských studentů) udělali „vejšlap“ na domácí horu „Patscherkofel“ proslulou během dvou zimních olympijských her, protože se tam konalo nejvíce závodů na lyžích. Pochopitelně jsem nemohl vynechat Serles - „oltář Tyrol“, jak jej nazval Goethe, pak hory v půvabném Stubaitallu až po odbočky na ledovce. Z Milsu, kde jsem býval u sester, jsem vyrážel na jednu stranu na Glungezzer (2400m) nebo na druhou stranu na Speckarspitze (2500m). Na strmý Bettelwurf jsem hleděl jen s obdivem, ale nikdy jsem tam nevystoupil. Nejčastěji jsme dělali „Goetheweg“ z Haffelekaru až do Halltallu. Je to hřebenová cesta ve výši 2 000m, a když se přehoupla na severní úbočí, neopomenuli jsme se zahledět na Zugspitze, nejvyšší horu německých Alp. Tam jsme se vypravili jen jednou, skoro těsně před mým posledním rokem v Alpách.

- Od milovaných hor Vás oddělila vážná nemoc, ale Bůh je tak dobrotivý. Když se rozhlédnu kolem, vidím jen přírodu, u nohou věčný Řím, nad sebou kupoli sv. Petra a nekonečné obzory nebe. Jste tu vlastně jako na jednom ze svých horských vrcholů. Jaká radost a hrdost zaplaví srdce, když po neskonale dřině vystoupá nad mraky a ruka se dotkne vrcholového kříže, aby chvějícími se tahy zapsala své jméno do paměti stvoření. V tu chvíli nedbá na silné poryvy větru, necítí nebezpečí... jen štěstí. Přesto muselo být těžké vyrovnat se s faktem, že ze svatopetrského vrcholu ty alpské nejsou vidět!

Jak v kanceláři, tak ve svém pokoji našeho řeholního domu, který nese jméno sv. Petra Kanisia (mimochodem právě vyšel v Refugiu jeho důkladný životopis, který si čítám a téměř se nemohu odtrhnout), mám na kalendáři a v knihovně, tak i v kanceláři po stěnách fotografie Alpského „Bergwelt“ (= světa hor), takže se pravidelně kochám pohledem na hory. Nedávno dával německý violoncellista Thomas Beckmann koncert pro Svatého Otce v Castengandolfo a vydal k té příležitosti program s pohádkovými fotografiemi Alp. Ze zbylých programů jsem si vystříhal fotky a vystavil je, kde jsem jen mohl.

- Otče, Vy jste rodák z brněnského kraje, ale máte blízko i k tomu našemu královéhradeckému, a to nejen svou tvůrčí činností. Srdečné Pán Bůh zaplat' za to, že jste nám otevřel dveře svého srdce a nechal nás nahlédnout pověstnou aventinskou klíčovou dírkou do míst křesťanům tak drahým. Nemocní jsou pokladem Církve, jistě máte pro naše čtenáře nějakou perličku k obdarování – lék z dovozu – na závěr.

Chybí nám moc kardinál Špidlík. Jistě, při modlitbách i při mementu mše svaté máme k němu blízko, ale nemůžeme už vychutnávat jeho jemně ironický a otcovsky hladivý způsob vyprávění vtípů, kterými pozvedal naši náladu na pravidelných setkáních u něho v Casa Aletti. Při oslavě jeho devadesátých narozenin jsem od něho dostal knížečku „Apophtegmata anonima“ serie altera (druhé vydání). Jím prožívané vtipné situace nebo jím vymyšlené vtipy. A tedy na okoštování aspoň jednu:

Po exerciciích, které P. Špidlík, tehdy ještě ne kardinál, dával Janu Pavlu II. a římské kurii, bývá tradiční audience, při které Svatý Otec děkuje exercitátorovi a nakonec mu dává požehnání, při kterém si před ním dotyčný kleká. Avšak otec Špidlík se naklonil k Janu Pavlu II. a šeptal mu do ucha: „Santità non posso inginocchiarmi....!“ („Svatosti, nemohu si kleknout, mám bolavé nohy....!“). Papež jen lehce mávl rukou a dodal: „Nic si z toho nedělejte, já také!“ A otec Tomáš na to pohotově: „Svatosti, to je štěstí, že to stárnutí začíná od nohou a ne od hlavy!“

Řím, sv. Matouše apoštola a evangelisty 2012

Zprávy z diecéze

V srpnu se otec biskup Mons. Jan Vokál zúčastnil celostátního setkání mládeže ve Žďáře nad Sázavou. Setkal se tam se stovkami mladých lidí, na nichž bylo vidět, že mají opravdu živou víru. „V dnešní době, kdy se zdá, že mladí lidé nemají zájem o křesťanské hodnoty a závazky, to bylo velké povzbuzení,“ řekl biskup Jan. Jeden večer ho mladí lidé pozvali, aby jim přinesl své osobní svědectví o růženci. Biskup Jan vzpomínal, že i jemu jako mladému připadala tato modlitba zdlouhavá a myšlenky mu někdy utíkaly jinam. Později však objevil její hloubku. A proto stojí za to u růžence vytrvat, i když to na začátku může

vyžadovat více trpělivosti. „Modlitba růžence nespočívá zdaleka jen v opakujících se slovech. Její síla je v tom, jak nám dokáže zprostředkovat Boží blízkost. Je to velmi osobní modlitba, intimnější než mnohé jiné,“ řekl mladým biskup Jan a růženec se s nimi pomodlil.

V letošním roce oslavilo 20 let svého trvání Biskupské gymnázium Bohuslava Balbína v Hradci Králové. Slavila také Diecézní charita a některé charity oblastní.

K těmto jubilatům se řadí i Církevní základní škola v Borohrádku.

Je to škola pětiletá a navštěvuje ji 60 žáků, které učí 5 učitelů. Tato škola je „prvotinou“ církevních škol zřízených v diecézi po roce 1990. Borohrádek je malé městečko mezi Holicemi a Chocní. Nábožensky není tento region zvlášť výrazný. Borohrádecká škola tak svým křesťanským zaměřením plní preevangelizační poslání církve. Děti, mnohé ještě nepokřtěné, mají možnost seznámit se s bohatstvím křesťanské kultury, která je naší Evropě tak blízká. Mnohé z nich by se sotva jindy setkaly s poselstvím evangelia. Atmosféra této malé školy je rodinná. Učitelé i děti se v ní cítí jako doma. Přejeme této školičce do dalších let Boží požehnání a radost z každé aktivity, která se v tomto malém společenství zrodí.

Když jsme po roce 1990 jezdili s otcem arcibiskupem Otčenáškem do Německa, Rakouska a Švýcarska prosit o materiální a finanční pomoc pro naši diecézi, říkával otec arcibiskup: „Pomozte nám, prosím, abychom i my mohli brzy pomáhat jiným.“ Jeho příslib se začíná plnit. Královéhradecké biskupství už několik let umožňuje ve svých prostorách studijní pobyt několika indickým řeholním sestrám. V Hradci Králové studují medicínu. Čtyři už jako lékařky působí v různých nemocnicích doma v Indii. Čtyři další u nás ještě studují. Zapojují se do života hradecké farnosti a naše město přijaly na určitou dobu za svůj domov. Chodí na lékařskou fakultu a do nemocnice v řeholním hábitu, i to je svědectví Kristovu evangelium. Svět si tak stále víc zvyká na to, že katolická církev je univerzální – všesvětová a že křesťané mají kdekoli na světě co říci i co nabídnout člověku naší postmoderní doby.

JV a JS

Doma se stůně líp

Ve svém příspěvku do Dopisů nemocným v květnu 2012 jsem Vám slíbila, že Vás budeme informovat o možnostech, které vám pomohou v období nemoci. Určitě každý z Vás zná a plně se ztotožňuje s příslovím „všude dobře – doma nejlépe“. A totéž platí i v čase nemoci – doma se určitě stůně líp. Samozřejmě, že někdy si akutní zhoršení zdravotního stavu vyžaduje pobyt v nemocnici – je potřeba se podrobit složitému odbornému vyšetření nebo přímo lékařskému zákroku, případně podstoupit náročnou léčbu za pomoci přístrojů, které jsou k dispozici pouze ve zdravotnickém zařízení. Ale díky některé přenosné technice a odbornému potenciálu zdravotních sester z agentur domácí zdravotní péče není potřeba setrávat v nemocnicích déle, než je skutečně nutné.

V celé naší diecézi slouží svým pacientům v jejich domácím prostředí celkem 15 charitních ošetrovatelských služeb se sídly v Červeném Kostelci, Dolním Újezdě, Havlíčkově Brodě (vč. poboček Chotěboř, Golčův Jeníkov, Ledec nad Sázavou, Světlá nad Sázavou), Hlinsku v Čechách, Hradci Králové, Chrudimi, Náchodě, Pardubicích, Poličce, Studenci, Trutnově a Ústí nad Orlicí (vč. poboček Česká Třebová, Choceň, Lanškroun, Letohrad). Zdravotní sestry poskytují domácí zdravotní péči nejen lidem v uvedených městech, ale také v obcích v širokém okolí, a to 7 dní v týdnu.

Co konkrétně si pod touto službou představit? Domácí zdravotní péči Vám může naordinovat na dobu 14 dnů lékař, který Vás propouští z nemocnice, anebo v případě potřeby (i na delší dobu) Váš ošetřující praktický lékař, buď přímo, nebo návazně po Vašem návratu z nemocnice. On rozhodne, jaké úkony a v jakém rozsahu Vám budou poskytovány. Pracovníci charitní ošetrovatelské služby pak dle jeho pokynů přijíždějí do Vaší domácnosti a poskytují Vám péči – dohlížejí nad užíváním léků, aplikují injekce, inzulin, infúze,

provádějí měření krevního tlaku, glykémie, dělají odběry biologického materiálu, ošetřují rány, bércové vředy, proleženiny, stomie, provádějí rehabilitaci, pomáhají s osobní hygienou u imobilních pacientů, cíleně kontrolují zdravotní stav, zaškolují v péči Vaše blízké. A kromě toho přinášejí do domácností slova povzbuzení a podpory nejen nemocným, ale i celé rodině. Díky jejich péči a pomoci rodinných příslušníků dnes mohou zůstat doma i pacienti závislí na domácí plicní ventilaci, po vážných úrazech, dokonce v kómatu. Domácí zdravotní péče je hrazena zdravotní pojišťovnou. V některých regionech poskytují domácí zdravotní péči kromě charitní ošetrovatelské služby i jiné agentury. Je však vždy na Vás, kterou službu si vyberete, Vy máte právo výběru.

Velkou výhodou je, že některé charity provozují mimo jiné i půjčovny rehabilitačních a kompenzačních pomůcek. Za příznivé ceny si můžete zapůjčit polohovací postele, antidekubitní matrace, invalidní vozíky, toaletní křesla a mnohé další pomůcky, které uleví v mnoha obtížích nemocnému a také usnadní některé náročné úkony pečujícímu.

Jedním z uživatelů domácí zdravotní péče poskytované charitní ošetrovatelskou službou je již několik let pan Adam. Poprvé ji začal využívat již v červenci 2008. Tenkrát pacienta sužovaly bolesti zad a zdravotní sestry mu jezdily domů aplikovat analgetické injekce. Po ustoupení obtíží byla péče ukončena a pan Adam pak neomezeně užíval života až do dubna 2010. V té době upadl a způsobil si tržnou ránu na bérci levé dolní končetiny. Rána byla velice hluboká, spojená se zánětem kůže. Byl hospitalizován v nemocnici a hrozila mu dokonce amputace. Nohu se povedlo zachránit. Po dvouměsíční léčbě byl propuštěn domů. Zdravotní sestry k němu dojížděly každý den na převaz rány. Po čtyřech měsících byl defekt zhojen. Další kontroly probíhaly dle zdravotního stavu obden. Po měsíci, zhruba v polovině září 2010, nastaly u pána nové obtíže. Cítil slabost v levé části těla, neudržel stabilitu, huře komunikoval. Po konzultaci s lékařem byl přijat na neurologii, kde zaznamenali, že pan Adam překonal slabší mozkovou příhodu. Po 10 dnech byl propuštěn domů. Byl neklidný, pohyboval se s velkou nejistotou o jedné francouzské holi jen po místnosti. Sestry mu přivezly toaletní křeslo a zahájily ošetrovatelskou rehabilitaci. Při návštěvách zjistily, že pan Adam si sám upravuje medikaci, proto byl nutný dohled nad užíváním léků a vysvětlení, že je skutečně potřeba dodržovat rozpis a rady lékaře. Ke svému stavu přistupoval pacient aktivně. Někdy až moc. Při samostatné rehabilitaci, mimo návštěvy sester, občas upadl. Přesto jej to neodradilo. Po čtvrtroce chodil sám a bez opory. V první polovině roku 2011 absolvoval plastiku tříselní kýly. Jizva se zhojila poměrně rychle.

V mezidobích mezi různými zdravotními obtížemi navštěvují sestry charitní ošetrovatelské služby pana Adama dle indikace lékaře jedenkrát týdně. Přípravují mu do týdenního dávkovače léky, mluví s ním o jejich užívání, změří mu tlak a puls, kontrolují celkový zdravotní stav. V týdnech jeho ztížené mobility u něj přebývala častěji dcera, vypomohli sousedé.

Pan Adam letos oslaví 84. narozeniny. I přes různá zdravotní omezení a problémy neklesá na duchu a neztrácí optimismus. Ve volných chvílích sepisuje své vzpomínky a připravuje knihu pro své „vlastní“ vydavatelství, jak sám říká. Ať se prý jednou jeho děti a vnoučata, která se rozprchla ve světě, dozvědí, co všechno za tak dlouhý život prožil. A díky Bohu toho nebylo zrovna málo. O mnohé historky se dělí i se zdravotními sestrami v průběhu jejich návštěv. A ony k němu skutečně rády dojíždějí a odnášejí si střípky jeho života, které sdílejí se svými spolupracovníky a blízkými. A pak někdo řekne, že osamělý starý a nemocný člověk nám již nemá co dát. Naopak! A co Vy? Pan Adam – neinspiroval i Vás?

S přáním sdílení současnosti i vzpomínek se svými blízkými

Aneta Maclová

Milí přátelé,

skončily prázdniny a doba dovolených. Měsícem září se už ohlašuje podzim a je to znát i na krátkých se dnech. Zdaleka si ovšem ještě nemusíme stěžovat. Ve dne ukazuje rtuť teploměru docela příjemně stupně, i když jsme si vědomi, že to dlouho trvat nebude. My jsme zde už „na venkově“, a tak jsou ty změny více vidět. Ale když se jde ke kapličky, přece se před námi otevírá pohled na zelené louky a na druhé straně zase les, kterým prosvítá střecha kostela – a to všechno ještě zdaleka neukazuje na podzim. Je tedy docela pěkné pomalu jít a cestou si už připravovat, co všechno mám dnes svěřit Královně při své „audienci“.

To není zveličování, vždyť když se ohlédneme trochu zpět, před několika dny jsme měli v srpnu svátek Panny Marie – Královny, kterou Král, její Syn, pozvedl k sobě do nebeské slávy. A Královna má kolem sebe celý velký zástup dvořanstva. Po celý měsíc srpen, den co den defiluje před námi průvod světců a světic, kteří všichni byli za svého života jejími ctiteli. O jedné z nich jsem se vám zmiňovala v posledním dopise a měla jsem radost, když jsem se dovídala, že se i vám svatá Helena přiblížila. Napadlo mě tedy, že bych vám i tentokrát mohla představit někoho dalšího z této dlouhé řady. Nu a kdo jiný by měl být po boku Královny než její rytíři? Ano, i ty Královna má a jako skuteční rytíři položili život ve službách své Paní. Doprovázejí ji jako čestná stráž na její cestě do nebeské slávy. Ten první z nich ji předchází: P. Maxmiliána Kolbe najdeme v kalendáři 14. srpna, kdy dovršil svou životní oběť v bunkru osvětivského tábora. Jeho napínavé životní dobrodružství je natolik dosvědčené, že bylo potvrzeno i zařazením do seznamu svatých a všichni je jistě známe. Ten druhý rytíř Královny na korunu dosud čeká, jeho jméno bychom tam zatím ještě nenašli a myslím, že jste je sotva kdo někdy slyšel. Je to P. František Reinisch, který skončil pod sekerou káta v kobce berlínského vězení 21. srpna (1942), tedy v předvečer svátku Královny. O něm bych vám dnes chtěla něco napsat, protože i jeho oběť života je jedinečná. Tento rakouský kněz je příkladem hrdiny svědomí.

Jenže – myslela jsem si, že se jeho životní příběh dá zkrátit tak, aby se vešel na jednu stránku našeho „dopisu“, ale když jsem se dostala ke konci stránky, nejsem ještě zdaleka u konce, byť i zkráceného životopisu. Protože však už není dost času, abych začala psát ještě něco jiného, budete mít tentokrát „pokračování příště“ a já doufám, že mi to nebudete mít za zlé. A možná, že se to právě bude hodit, neboť byste měli příští dopis dostat ke konci našeho církevního roku, kdy nám i liturgie připomíná vážnější texty. Tak tedy – s pomocí Boží...:

V rodině Františka a Marie Reinischových přivítali 1. února 1903 druhého synka s láskou – však oni se ještě děvčátka dočkají. Pojmenovali ho po otci. Hned druhý den, na svátek Obětování, byl pokřtěn. Vyrůstal v rodině, v níž se pravdy víry skutečně žily, děti měly příklad rodičů stále před očima. Především maminka byla jejich první vychovatelkou. František ji miloval a jako maličký jí byl stále v patách. Zlatá zrnka jejího vyprávění mu hluboko zapadala do citlivé duše. Když povyrosl, směl s maminkou do kostela a zvláště mu učarovaly krásné májové pobožnosti, jež v něm roznítily lásku k Panně Marii. V osmi letech mohl jít k prvnímu svatému přijímání a od té doby často chodil s maminkou na mši svatou a ke stolu Páně. Po maturitě ho vábila technika, ale pak následoval svého bratra, ve kterém viděl svůj vzor, a dal se v Innsbrucku zapsat na práva. Samozřejmě se i František účastnil studentského života, byl členem studentských sdružení a s vervou se zapojoval do jejich činnosti. V březnu 1923 mu jeden kněz nabídl účast na čtyřtýdenních exerciciích; mladému akademikovi se moc nechtělo – celý měsíc, dá se to vydržet? Ten mu ale řekl, že je to zadarmo a kdyby se mu tam nelíbilo, může kdykoli odjet. Tak se tedy rozhodl, že to zkusí. A tyto exercicie znamenaly zlom v jeho životě. Náhle viděl svět kolem sebe jinými očima a po téměř půlročním duševním boji dospěl k rozhodnutí přerušit právnická studia a stát se knězem. František však nebyl z těch, kdo se bezhlavě vrhají do nějakého dobrodružství. Tak vážný krok nechtěl udělat bez porady s tatínkem, kterému úplně důvěřoval. Protože otec ho dobře znal, dlouho nepřemýšlel. Krátce mu řekl: „Když myslíš, že tě opravdu Pán Bůh volá, jdi. Poznáš to brzy. Kdyby ti studium teologie už nepůsobilo radost, můžeš se kdykoli vrátit k právům.“

Jeho moudrá jednoznačná slova dodala Františkovi jistotu. Na radu zkušeného jezuitského kněze absolvoval dva roky scholastikátu a pak teprve nastoupil do kněžského semináře. První dva roky byla, jak sám řekl, nádherná doba. Potom ale přišla zkouška – stále si nebyl jistý, může-li učinit tak závažné celoživotní rozhodnutí. Několik měsíců temnoty a duševního utrpení však skončilo náhlým světlem. S radostí se pevně rozhodl k podjáhenskému svěcení. Odkud se vzala ta jistota? S dojetím četl klerik tatínkův dopis: „Maminka se musela podrobit těžké operaci krku. Skoro hodinu na operačním stole, bez umrtvení snášela bolesti. Doufejme, že bude zase brzy v pořádku...“ Tak to maminka mu vyobětovala rozhodnutí! Drahá, drahá maminka!

Potom už bez váhání pokračoval ve studiích a 29. června 1928 přijal kněžské svěcení. Tehdy mu maminka dala krásný primiční dárek – když byli spolu chvíli sami, svěřila mu své tajemství: „V Bozenu, na svátek Božího Těla v roce 1903, to ti ještě nebylo ani půl roku, stála jsem při průvodu s kočárkem na kraji cesty, a když šel Pán Ježíš kolem, vyzvedla jsem tě a řekla jsem mu: Kdybys chtěl, Pane, mít z tohoto dítěte kněze, ze srdce ti ho dám! Nikdy jsem o tom nemluvila, abych tě snad nenutila, ale teď je to pro mne tím větší radost.“ Co při těchto slovech František cítil, nedá se vypovědět.

Avšak dostal ještě další podobný dar, který měl vliv na jeho život. Mezi blahopřáními našel dopis svého přítele, P. Weickgenannta. Na jeho konci četl: „Měl bych radost, kdybych Tě jednou mohl pozdravit i jako spolubratra“.

Zprvu se ho tento pozdrav nijak nedotkl. Zatím chtěl navštívit Lurdy a Lisieux na poděkování Panně Marii a svatě Terezičce, kterou také uctíval. Po cestě a na těchto dvou místech měl dost času, aby o svém příštím životě hlouběji přemýšlel, a slova P. Weickgenannta se mu stále více vracela do paměti. O řeholním životě neměl žádné iluze, dovedl si dost dobře představit jeho požadavky. Což kdyby toto byla skutečně jeho cesta?

A tak tedy 3. listopadu 1928 vstoupil novokněz do kongregace pallottinů. Novicové přijali svého nového staršího spolubratra velmi přátelsky. Po večeři ho P. novicmistr zavedl do jeho cely. Postel, stůl, židle, kříž, železná kamna a kufr. To bude jeho nový domov. František přijal chudobu se samozřejmostí. Nabídl svému představenému židli, posadil se na kufr a po svém tyrolském způsobu mu nabídl cigaretu na přátelství. Novicmistr mu však s úsměvem řekl: „Teď mi ale dáte i všechny své ostatní cigarety. V noviciátě u nás není dovoleno kouřit.“ To byl blesk z čistého nebe. Po krátkém poučení své cigarety odevzdal, ale byl zdrcen hrůzou. Následovaly tři týdny boje s kuřáckou vášní, v němž František podlehl. Ale před ostatními novici se styděl z tohoto důvodu vystoupit. Nakonec se rozhodl tajně utéct. Našel si v parku místo, kde byla dvoumetrová zeď snížena, a za tmy se vplížil mezi stromy. A pak se na svém vyhlédnutém místě snažil zeď přeskocit. Ani poprvé, ani podruhé se mu to nepodařilo. Šel tedy znovu parkem, najde-li jiné místo. V duši však stále slyšel: „Zůstaň!“ Ne, nedokáže to! Došel k lurdské jeskyni. Pohlédl vzhůru. Ve tmě matně viděl vlídnou mateřskou tvář, která se k němu sklání. František se rozplakal. A zůstal, kuřácká vášeň byla zlomena. Nebylo to ovšem jednou provždy. Nešťastné kouření zůstalo neustálým Františkovým křížem. Vždycky na čas se mu zdálo, že je už překonal, avšak hned nato znovu podlehl.

Dnes už tedy, milí přátelé, musím končit. Do příště budeme, jako dosud, spojeni modlitbou a já slibuji, že v kapličky na všechny pamatuji. A děkuji všem, kteří si vzpomenete i na mne, zvláště těm, od koho jsem dostala pozdrav. I když nemohu všem odpovědět, nezapomínám.

Vaše S. M. Mlada

Překonat sám sebe

Nesmělé červánky na obloze se seskupují do jemně utkaného předu. S rychlostí blesku se oranžovorůžová nádhera rozprostírá po celém obzoru. Alpští velikáni, jako pokorní sluhové, nesou na svých hlavách slavnostní koberec připravený pro příchod slunečního krále. Nezklamal nás. Oslnivá hlava, tak dlouho toužebně očekávaná, se vynořuje nad zalesněnými vrcholky. Tyrolsko, osvobozené od ponurých mlžných par a nezkrotného deště, se odívá do jásavých barev léta. Frontální kletba panující nad Innsbruckem je zlomena. To bude výlet!

Kam jinam zajet než právě na poutní místo Tyrol poděkovat za přízeň nebes. Naše auta profrčela Innsbruckem s rychlostí hodnou 21. století. Vyloupl se dnes v celé své hornaté nádheře jako oříšek osvobozený z drápů nenasytné veverka. Hlava vykroucená o 180° nestačí držet tempo s ubíhajícími kilometry. Míjíme olympijský areál skokanských můstků a souběžně se starou římskou cestou dobyvatele Hanibala fičíme na protilehlé straně údolí s větrem o závod.

Téměř po hodinové jízdě naše poutnické vozy zpomalují. Vzdávají hold reprezentantce tyrolských vesniček rozkládající se na úpatí Maria Waldrast. Záplava různobarevných muškátů esteticky rozložená na tmavém pozadí roubených verand uzavírá, jako v dekorativních rámech, malované fresky na bílých omítkách. Pohoda dávného kraje s originalitou zdejších řemesel rytmicky dýchá s tepem přírodního srdce, zachycena na příbytcích jeho obyvatel. Překračujeme pomyslnou duchovní hranici. Poslední domky se ztrácejí úměrně k rostoucí příkrostiti silnice. Vesnici dochází dech, naše nádrže jsou však plné. Platíme clo a zvednutá silniční závora nás s definitivní platností mění z poutníků na turisty. Ne snad z nedostatku pokory, ale času neopouštíme pohodlí svých plechových oří. Svěží zeleň údolí se zaplňuje oblaky spáleného benzínu. Stranou, ukryta před zraky zvědavého slunce, vinou se krajem lesa zastavení křížové cesty. Jen mimoděk jsem zahlédla některá z nich. Červeň hanby mi stoupá do tváře. Boží muka na jejich konci, záměrně vestavěná téměř do silnice, vytlačují z těla pocit viny s omluvným povzdechem: „Odpusť, že dnes nejdu s Tebou. Mám dovolenou. Ale já Ti to vynahradím.“

Dvě zadumaných pohledů zvědavě za námi otočených kravských hlav otevírá pestrou nabídku alpského panoramatu, jako úvodní stránka leporela. Sněhobílý klášter Maria Waldrast, ležící jako vzácná perla na zeleném sametu velehorského úpatí (1641 m n. m.), nás vítá typickou melodií. Šumění lesa se mísí se zurčením potůčků za asistence rytmického zvonění pasoucího se skotu. Jsme na jediném poutním místě, které je pro nás výchozím bodem a ne cílem cesty. Je 11 hodin. Vzhůru na Serles!

Zářivá stěna, metající nám sluneční odlesky do očí, se povýšeně pousmála. Masa skalisek vypínající se nad klášterem nás vyzývá na souboj. „Když tam budeme do dvou hodin, jsme dobří.“ Poznámky na slovo vzatého horala, který své „kamzíčky“ vodí po alpských vrcholcích už bezpočet let, si téměř nikdo nevšiml. Až na mě. Pravda, osvěžena ledovou vodou ze studánky před chrámem, vyrazila jsem hned na druhé pozici za otcem Josefem. Otočil se ke mně. „Jestli dnes vyjdeš až na vrchol, dostaneš diplom!“

A slunce praží. Kristina, nejmladší z pastýřových oveček, krouží kolem nás v nových polobotkách. Bez úbytku sil a dechu připomíná perpetuum mobile. Držím se na čele s vypětím sil. Vím, že opustit své místo by se mi stalo osudným. Já, nováček v goretexové obuvi, skotačím mezi kleči v tiché společnosti obrovských puchýřů. Přezdívka Blady Mary, kterou mi vynesly zkrvavené paty, mě vyzbrojila dávkou škodolibosti. Jen si poskakuj, ty mládě, uvidíme nahoře, čí nohy na tom budou hůř!

Roztodivné tvary nízkých dřevin ustoupily trávě s bujnou květenou. Příroda samovolně ohýbá svou hlavu k zemi, tisknouc se k ní před nárazy nezkrotných větrů. V myšlenkách se plazím v jednotě s ní, ale navenek se nemohu dát zahanbit. Pot proudící všemi póry těla se na mých zádech mění v mrazivou horskou bystřinu. Stále jdeme. Plíce mají přetlak jak Papinův hrnec. Útroby se vaří ve vlastní šťávě. Sklon trati je dobrých 70°. Pohonná přírodní směs hrozí explozí. Mlha před očima nejasně odkrývá balvan obsypaný drobnými postavičkami. Skupina, která vyrazila před námi, na nás čeká. Moje záchrana. Ale nedostižně daleko.

Jak samotářská dešťovka se posouváme rozkvetlou strání, zbroceni potem, k vysněnému odpočívadlu. Už jen mechanicky tepou hnědé goretexy rakouskou zem. Vypadá to, že kondice chybí jen mně. I Míša, ploužící se v zadním voji, překypuje optimismem. Sípavý zpěv přetížených plic zaniká v rachotu vrtulníku. „Někdo si objednal zpáteční taxi.“ Smích kamarádek se nese ozvěnou údolí. No jo, bleskne mi hlavou – taxi. Myšlenky se vracejí hluboko pod nás, k osiřelé křížové cestě. Pán si vybírá svou daň. Nedá se ošidit. A já s tím souhlasila! Znovu, jako na začátku, nabízím svůj dnešní výstup v náhradu za nevykonanou pobožnost. Už ne jen tělo, i duše se zapojuje do Božích plánů. Cena se zvyšuje. Teď nejde jen o mě.

Travnatý porost vystřídaly úlomky skalisek po staletí drcených v přírodním hmoždíři. Scéna je připravena dokonale. Ale napřed si musím odpočinout. Docházíme k první skupině. S posledním dechem zrychluji tempo v domnění, že se zastavíme. Do vzájemných pozdravů však zazní neoblomné: „Nezastavovat, nezastavovat! Nesmíme vychladnout!“ Neúprosný hlas velitele mnou projel jako ostrá břitva. Kolmá stěna masívu se otřesně zachechtala. Ještě nejméně dvě hodiny nepřetržitého výstupu. To už není v mé moci! Ale nevzdám to. Děj se vůle Tvá.

Smlouva je uzavřena. Drobné úlomky hory se rozprostírají do vzorku jeruzalémské dlažby. Serles zahalil mlhou mraků tajemství, které musí zůstat skryto. Jen Ty a já, beze svědků, ve spleti němých řetězů, v toku nekonečných minut života. Hora ochotně bere do svého sedla nezkušeného jezdce, aby ho důkladně prověřila. Netoužím tě pokořit, vzpurná skálo, musím jen vydržet.

O dvě hodiny později stojím na nejvyšší hoře svého života 2 718 m n. m. Innsbruck se ukrývá v oparu alpského dechu a načechrané polštáře mraků nabízejí majestátním vrcholům svou náruč k odpočinku. S hlubokou radostí shlížím na Maria Waldrast v nedozírné roklině. Ani dnes tedy neskončila má pout' jinde než na vrcholku. Jen ten diplom je zatím teprve nadepsán. Čekám na další disciplíny.

Lucie Moravcová

Milí přátelé, doputovali jsme s Lucií, která zavzpomínala na horský výstup se skupinou kolem P. Koláčka, až na samý konec našeho Dopisu. Kromě podzimních slov otce biskupa Jana, informací o charitní ošetrovatelské službě a vzpomínky sestry Mlady na osobnost rakouského kněze P. František Reinische jste si měli možnost přečíst rozhovor právě s P. Koláčkem SJ, který dlouhá léta působil v české sekci vatikánského rozhlasu. Vysílání tohoto církevního rozhlasového studia bylo velkým dobrodiním pro české posluchače od roku 1948. P. Koláček v něm působil po své emigraci od roku 1970. Otec Koláček je členem jezuitského řádu. Pochází z Brna a mimo psaní knih je autorem stovek článků a příspěvků pro katolický tisk a rozhlas. Věříme, že toto není jeho poslední příspěvek do Dopisu nemocným.

Srdečně děkujeme za Vaše příspěvky. Je možné zasílat je na naši adresu Biskupství královéhradecké, Dopisy nemocným, Velké náměstí 35, Hradec Králové 500 01, účet č. 1006010044/5500, VS 21003. Pán Bůh odplat'! Těšíme se na další setkání s Vámi.

Dopis pro Vás připravují Mons. Josef Socha, S. M. Mlada Kozlová, P. Miloslav Fiala OPraem., Lucie Moravcová a Anna Hřčková.